
**РЕЗЮМЕ ЗА ГРАЖДАНИТЕ
НА ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020)
ЗА 2019 г.**

Към края на 2019 г. по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ са сключени 165 договора/издадени заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) в размер на 3,2 млрд. лв. или 92,3% от бюджета на програмата. В процес на изпълнение към края на 2019 г. са 139 броя проекта с размер на БФП 3,13 млрд. лв., а успешно приключени са останалите 26 бр. проекта за 68 млн. лв.

По приоритетна ос „Води“ до края на 2019 г. са обявени общо 16 бр. процедури за 2 582 189 537 лв., сключени/издадени са 39 бр. договори/заповеди за предоставяне на БФП на обща стойност 1 829 939 217 лв. В рамките на 2019 г. са сключени 13 договора за предоставяне на финансиране за 831 737 264 лв. Проектите в изпълнение са 33 бр., успешно приключили са 6 проекта. Докладваните новоизградени/реконструирани пречиствателни станции са общо 6 бр. (Раднево, Банско, Тервел, Враца, Видин и Шумен), освен тях в експлоатация до момента са въведени още 2 бр. (Асеновград и Добрич). През 2019 г. Управляващият орган създаде всички необходими предпоставки, за да бъдат одобрени и договорени представените проектни предложения от ВиК операторите. Основната част от тези проекти бяха договорени в периода юли-октомври 2019 г., като към момента бенефициентите са обявили повечето от обществените поръчки за основните дейности по проектите.

По приоритетна ос „Отпадъци“ са обявени общо 9 бр. процедури за 709 624 864 лв., сключени са 38 бр. договора на стойност 516 510 491 лв. Към 31.12.2019 г. се изпълняват 38 проекта. За изпълнение на стратегията по оста, УО инициира редица процедури, чрез които да се изгради необходимият допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци и за оползотворяване на битови отпадъци, с което да се постигне както целта на програмата (намаляване на количеството депонирани битови отпадъци), така и целите и сроковете, произтичащи от европейското и национално законодателство за намаляване на количеството на депонираните битови отпадъци, включително и за биоразградими отпадъци и рециклиране. В обхвата на оста са включени нови мерки, свързани с рекултивация на депа, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 за неизпълнение на задълженията от страна на Република България относно депонирането на отпадъци. В рамките на ос „Отпадъци“ се изпълнява един „голям проект“ по смисъла на чл. 100 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. с бенефициент Столична община за „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“. През март 2020 г. е издадено Решение за одобрение на проекта от страна на ЕК.

Към края на 2019 г. по приоритетна ос „Натура 2000 и биоразнообразие“ са обявени 16 бр. процедури на стойност 127 348 886 лв. Договорени са 20 проекта за 78 млн. лв., приключен е 1 проект. През 2019 г. са обявени 4 процедури, с което значително се ускори темпа на изпълнение на оста. С Решение на Министерски съвет от 05.03.2020 г. беше одобрено изменение на Закона за биологичното разнообразие, с което се определят органи за управление на мрежата Натура 2000 в България. За да ускори още темпа на изпълнение на оста и да обезпечи постигането на целевите стойности на индикаторите по оста, УО продължава с процеса по подготовка на процедури за 2020 г.

Към края на 2019 г. по приоритетна ос „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“ са обявени 6 бр. процедури на стойност 164 835 799 лв., сключените договори/издадени заповеди са 15 бр. с обща стойност на БФП -107 639 745 лв., 14 проекта са в процес на изпълнение, приключил е 1 проект. Успешно се провеждат дейности, чрез които да бъде намален броят на населението в риск от свлачища чрез извършване на строителни работи за укрепване на свлачища. С изпълнението на проекти близо 10 000 лица са в намален риск от свлачища и свлачищни процеси. През май 2019 г. е сключен договор с избрания изпълнител по проект „Създаване на Система за управление на водите в басейна на река Искър (СУВ-БРИ) като първа фаза на Национална система за управление на водите в реално време (НСУВРВ)“. Очаква се Системата да бъде изградена до м. януари 2021 г..

Към края на 2019 г. по приоритетна ос „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ са обявени общо 5 процедури на стойност 615 522 102 лв., договорени са общо 36 проекта със стойност на БФП от 608 753 830 лв., приключени са 11 проекта, а в процес на изпълнение са 25. В изпълнение на процедура „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“, се финансират дейности, които са насочени към намаляване на количеството на ФПЧ10 и увеличаване на населението, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ10 и азотни оксиди на територията на общини с нарушено качество на въздуха чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво. През 2019 г. УО предприе действия за ускоряване изпълнението на оста, вкл. чрез изменение на програмата и промяна в подхода на финансиране. През м. юли 2019 г. е обявена процедура „Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух“. Транспортът е идентифициран като вторият основен замърсител на атмосферния въздух. Предприетите чрез процедурата мерки ще доведат до постигане на стратегическите приоритети за опазване на околната среда чрез понижаване количествата на ФПЧ10/Nox.

Към края на 2019 г. по ОПОС 2014-2020 г. са изплатени 935 923 085 лв. или 27% от бюджета на програмата. Сертифицираните средства пред Европейската комисия са в размер на 812 611 212 лв., представляващи 23,5% от бюджета на програмата.